

Krzyżowanie sposobem na lepsze zdrowie

Zaletą bydła Hf są wybitne predyspozycje do produkcji mleka, co jednak jest okupione bardzo wysokimi wymaganiami pokarmowymi, niespełnienie których skutkuje pogorszeniem zdrowia. Jednym ze sposobów wyjścia z tego impasu jest krzyżowanie krów Hf z innymi rasami.

Aleksander OSTEN-SACKEN

Krzyżowanie bydła rasy Hf z innymi rasami ma wielu zwolenników. Latem bieżącego roku odbyła się w Cremonie koło Mediolanu druga międzynarodowa konferencja poświęcona temu zagadnieniu. Uczestniczyło w niej ponad 100 hodowców i przedstawicieli firm dystrybuujących nasienie buhajów z kilkunastu krajów europejskich, a gośćmi specjalnymi byli prof. Les Hansen z USA wraz z grupą tamtejszych farmerów. Konferencja składała się z dwóch części, tj. wizyt w gospodarstwach i seminarium.

Praktyczne doświadczenia

Uczestnicy konferencji odwiedzili trzy farmy w okolicach Cremony, które realizują program ProCross, tj. krzyżowanie trójrasowe z użyciem nasienia buhajów ras czerwonej szwedzkiej SRB i Montbeliarde (w skrócie MB). Wizyty w tych gospodarstwach umożliwiły przekonanie się, że krzyżowanie trójrasowe bydła mlecznego jest dobrze sprawdzającym się alternatywnym rozwiązaniem dla części farm produkujących mleko.

Dwie z odwiedzanych farm produkują mleko z przeznaczeniem na parmezan, co narzuca pewne ograniczenia żywieniowe – w dawce dla krów nie można stosować kiszonek, gdyż

Fot. Osten-Sacken

Krzyżówki bydła Hf z rasami szwedzką czerwoną SRB i Montbeliarde umożliwiają uzyskiwanie zadowalającej wydajności mlecznej przy dobrej zdrowotności stada.

zakłóca to przebieg fermentacji i dojrzewania sera. W tej sytuacji podstawą żywienia jest siano, ziarno kukurydzy i jęczmienia oraz susz z lucerny, a także dodatek białka chronionego. Powoduje to uzyskiwanie niższych wydajności, co rekompensowane jest wyższą o około 1/3 ceną mleka w skupie.

◆ Jedną z odwiedzonych farm jest Consorzio Granterre, licząca 800 krów mlecznych, w tym około 140 krzyżówkowych pokolenia F1 (SRB × Hf). Rozpoczęto tutaj krzyżowanie z rasą czerwoną szwedzką ponad 2,5 roku temu, a obecnie – wliczając w to również młodzież – około 35% zwierząt na farmie to zwierzęta pochodzące z krzyżowania krów holsztyńsko-fryzyjskich z buhajami rasy czerwonej szwedzkiej SRB, a także wraz z pokoleniem najmłodszym pochodzącym po buhajach Montbeliarde. Uzyskiwane wyniki satysfakcjonują hodowców – średnia produkcja od pierwiastek krzyżówkowych w pierwszych 115 dniach laktacji to 29,9 kg mleka i 61 tys. komórek somatycznych.

◆ Druga farma, Coop.Agricola (własność spółdzielcza), to prawie 700 krów mlecznych, od których uzyskuje się średnią produkcję dzienną w wysokości 30,2 kg mleka. Pierwsze pokolenie krów krzyżowanych (SRB × Hf), a jest ich jak dotąd niecałe 100 sztuk, nie odbiega wydajnością od średniej stada. Jednak zwierzęta krzyżówkowe charakteryzują się lepszą zdrowotnością wymion. Średnia liczba komórek somatycznych w mililitrze mleka od zwierząt krzyżówkowych wynosi 106 tys. przy średniej dla stada 298 tys. Zdaniem hodowców, pierwiastki pokolenia F1 cielą się łatwiej niż ich rówieśniczki Hf, łatwiej też zachodzą w ciążę. Również tutaj realizowany jest program ProCross – obecnie 28% całego stada, liczącego łącznie z młodzieżą prawie 1300 sztuk, to zwierzęta pochodzące z krzyżowania krów Hf × buhaje SRB, a najmłodsze cielęta są już trójrasowe (50% Montbeliarde, 25% SRB i 25% Hf). Urodziły się one w wyniku krycia jałówek pokolenia F1 (mających 50% krwi rasy SRB